

darsko šolo. Vemo, da dela sedajna vlada tudi samo na podlagi krajevnih informacij. Resnične težnje našega kmetkega razvoja so pri tem postranska stvar. Lačni šol in slovenskega napredka smo živeli do preobrata samo od nemških drobtinj. Ta položaj hočejo sedaj nekateri gospodje izrabiti v svoje svrhe. Imamo še sicer kmet. strokovnjake iz stare Avstrije, toda vse kaže, da hočejo samo živeti na račun naroda. Vsako važno gospodarsko vprašanje Jugoslavije se reši med štirimi stenami. Na vprašanje kmetijskih šol v Mariboru se še povrnemo.

V šk. dijaško semenišče v Mariboru so sprejeti: VII. razred: Draš Stanko iz Vojnika, Juranovič Alojz od Sv. Križa pri Ljutomeru, Klasinc Anton iz Cirkovc, Oberžan Jožef iz Loke pri Zidanem mostu. VI. razred: Trobina Stanko iz Soštanja. V. razred: Majcen Jožef od Sv. Tomaža pri Ormožu. IV. razred: Bombek Ivan od Sv. Marjete nižje Ptuja, Brilej Jožef iz Dobja pri Planini. III. razred: Fajdiga Alojz iz Dobja pri Planini, Snučič Viktor iz Sv. Križa pri Ljutomeru, Weingerl Janko od Sv. Barbare pri Mariboru. II. razred: Partel Franc iz Rečice v Sav. dolini, Volasko Adolf iz Dobja pri Planini, Vošnjak Stefan iz Griž, Vošnjak Jožef iz St. Jurja ob juž. žel. I. razred: Feguš Alojz od Sv. Marka nižje Ptuja, Grudnik Jakob od Sv. Franciška, Jelen Martin iz St. Pavla pri Preboldu, Klančnik Ernst iz Vojnika, Klemenčič Anton iz Sromelj, Kotnik Janko iz Guštanja, Medved Martin iz Cirkovc, Mlaker Stefan iz Sv. Andraža v Halozah, Perkovič Viktor od Sv. Križa pri Slatini, Poštovan Matej iz Gor. Radgone, Potočnik Jurij iz Slov. Grada, Rabuza Anton iz St. Jurja ob juž. žel., Rakus Franc od Sv. Barbare v Halozah, Rop Franc od Sv. Lenarta v Slov. gor., Srebre Beno iz Čadrama, Tašič Franc iz St. Ilja pod Turjakom, Založnik Vincenc iz Zibike.

Knjižnica Prosvetne zveze v Mariboru je odprta. Knjige se izposojujejo vsak dan od 9. do 12. ure in popoldne od 4. do 6. ure, v ponedeljek in četrtek pa še od 6. do 7. ure zvečer. Škoda je časa, ki mine brez koristi. Pri knjižnici Prosvetne zveze pa dobite proti malenkostni pristojbini in vpisnini knjige, ki vam bodo nudile mnogo pouka in razvedrila. Prosimo, prepričajte se!

Romanje k Materi Milosti v Mariboru. Vsi romarji, ki nameravajo letos romati k Materi Milosti, se obveščajo, da je v petek ob 6. uri zvečer romarska pridiga s slovenskimi litanijami. Na praznik je služba božja po navadi ob 6. uri zjutraj in ob 10. uri dopoldne. Vmes od pol 5. do pol 12. ure so po možnosti vsake pol ure tihe sv. maše. Za spovedovanje je tudi dovolj spovednikov preskrbljenih. Pridite v prav obilnem številu obiskat Mater Milosti v novi baziliki, ki je bila dne 11. avgusta pred 25 leti posvečena!

Zagoneten umor v Mariboru? Zadnjič smo poročali med mariborskimi novicami, da je šel narednik Geč sam pod železniški stroj, ki mu je odrezal glavo. Prvotno je vse mislilo, da se je prostovoljno vrغل pod vlak, ki mu je zdrobil glavo. Pri raztelesenju pa se je dognalo, da je bil narednik mrtev položen na progo. Z vsa upravičenostjo se domneva, da je bil storjen zločin. Kako in kaj — to je zavito v temo.

Težko ga je poškodoval. V Hočah pri Mariboru se je doigral zadnjo soboto zvečer slučaj napada, ki je zahteval eno poškodovano žrtev, katero so morali prepeljati v mariborsko bolnico. Posestnik Anton Viher v Hočah je počakal 24letnega kovaškega pomočnika Hinka Štauberja pred kovačnico, ko je šel z dolo. Komaj je stopil Štauber iz delavnice, ga je Viher z vsa silo mahnil s polenom po glavi in ga pcdrl na tla. Prelomil mu je lobanjo, radi česar je padel Štauber v nezavest. V takem stanju ga je Viher zavlekel v bližnjo drvarnico, kjer je Štauber ležal celo noč v nezavesti. Drugi dan so šee prepeljali ranjenca v mariborsko bolnico.

Novice iz St. Ilja v Slov. gor. V Strihovcu se je v soboto zvečer na svojem stanovanju ustrelil žandarmarijski postajevodja v pokoju g. Josip Vouk. Pokojni je že dalje časa bolehal na hudi sklerozi in hudo trpel. Stori je dejanje brez dvoma v stanju duševne zmedenosti. Bil je pri stiličanih splošno priljubljen. Zadnjo soboto pa je v Selnici zasul pesek pri kopanju želarja Henrika Krofič. Kopal je pesek za novo cesto. Rajni zapušča več nepreskrbljenih otrok.

Pomenljive svečanosti v Solčavi. Kapelica na vasi bo do dne 15. t. m. izgotovljena. Delo je umetniško, a v domačem slogu. Stebri s kapiteli in oboki so izklesani iz lepega domačega marmorja. Kip Srca Jezusovega pa je krasno izvršil domači umetnik Ivan Cesar iz Mozirja. Blagoslovit pride dne 15. t. m. kapelico in kip prevzvišeni vladika ljubljanski dr. Antn Bonaventura Jeglič, ki bo obenem celo župnika na ta dan posvetil presv. Srcu. Slovesnost, ki bo združena s procesijo, se prične ob devetih dopoldne. Kapelica je postavljena v trojni spomin, oziroma namen: 1. v čast Srcu Jezusovemu, 2. v spomin padlih vojakov, 3. v spomin posvečanja župnije presv. Srcu. Zato ima tudi tepe, v marmor vsekane napise: na oboku: »Srcu Jezusovo, bodi naše rešenje«, znotraj nad kipom: »Cela župnija posvečena 15. 8. 1925«, in pod kipom, oziroma pod menzo je pa velika plošča z napisom: »Našim dragim v vojni padlim«, in pod njem se blesti 62 imen. Razven tega vidimo na obeh straneh pri kipu dve marmorni plošči, ki nosita imena 59 ustanoviteljev, vrlih solčavskih kmetov, fantov in deklet. Na obeh obokih se blesti napis: »Blagoslovitev in posvečenje izvršil dr. A. B. Jeglič, škof ljubljanski.« Velika je vna Solčavanov za čast božjo, da znorejo stroške za komaj plačane nove zvonove in zdaj še za kapelo, ki bo stala kakor precejšen zvon. Zato jim bo pa tudi ljubi Bog povrnil. — Dne 15. avgusta pride tudi naš priljubljeni poslanec g. Vlado Pušenjak. Kdor hoče z njim govoriti, bo na razpolago v zadržni dvorani. — Isti dan popoldne imamo slovesno zaobljubo domače orlovske družine na telovadišču ob prisotnosti prevzvišenega vladike s sledečim sporedom: ob treh popoldne slovesne večer-

nice (pete litanije štiriglasne), nato telovadni nastop na telovadišču, nagovor med telovadbo in zaobljuba. Nato je prosta zabava na telovadišču, kjer bo vsak dobil potrebna okrepčila, seveda brezalkoholna, za mal denar. Dobiček gre za kapelico v vasi. Okrepčevališče je odprto celo popoldne in brez vstopnine. Pri telovadbi je vstopnina poljubna. Vabimo vse prijatelje in turiste ob blizu in daleč.

Toča in neurje. Od Sv. Jurja ob Taboru nam poročajo: Naš kraj je obiskal silovit vihar s točo, ki nam je v nekaj minutah oklestila ter uničila poljske pridlike. Prav žalosten je bil pogled na vinograde, kjer je ležalo grozdje odbito kar po tleh. Oves smo morali pokositi. Rešili smo samo ovseno slamo, zrnje je ostalo na njivah. Hmeljski na sadi, koruza in sploh vse, kar je bilo zunaj, je nepopisno grozno opustošeno. Silen vihar je gnal točo celo v kozolce, kjer imamo shranjene nazete žitne snope in celo tukaj nam je povzročila toča precej škodo. Vsi Sentjurčani smo žalostni ter preplašeni, kakor pogorelci. S tem žalostnim poročilom v »Gospodarju« se obračamo do naših poslancev, naj se potegnejo za nas težko prizadete v Beogradu in pri davčni oblasti.

Srebrni mašni jubilej v Mozirju. Mozirski g. župnik Krošlj je povabil za dne 5. t. m. k sebi tovariše-duhovnike, ki so primicirali pred 25 leti. Zahvalno sv. daritev je služil župnik s Polenšaka g. Podplatnik, domači g. župnik je maševal za smrtno ponesrečenega g. tovariša brezniškega župnika Volčiča in monsignorja dr. Medveda. Pridigoval je jubilentom ptujski kapucinski gvardijan g. Ladislava Hazemali.

Blagoslovljena je bila dne 9. t. m. v Kokarjih v Sav. dolini nova brizgalna tamošnje požarne brambe.

Skala ga je ubila. Iz Celja nam poročajo: Ob cesti iz Celja proti Laškem je kamnolom, kjer lomijo kamenje za cesni prodec. Zadnji petek so zopet razstreljevali s smodnikom skalovje. Navrtali so več lukenj v kamenje, pa še predno so užgali smodnik, se je na vrhu odlomila velika skala, ki je drvela v dolino. Skala je zadela ob spodaj stoječega Caterja mlajšega iz Pečovnika in ga tako poškodovala, da je kmalu nato umrl.

Opekarna zgorela. Zadnji četrtek krog 10. ure zvečer je začela goreti opekarna posestnika Kožuha v Trnovljah pri Celju. Sploh so požari v okolici Celja in posebno še krog Vojnika takorekoč na dnevnem redu. Že dolgo časa se sumi, da gre pri teh požarih za hudobno, maščevalno roko.

Prostovoljno gasilno društvo v Trnovljah pri Celju je praznovalo v nedeljo, dne 2. t. m., proslavo blagoslovljenja novega gasilnega doma, ki je bil le po domačinih in večer nih urah zgrajen. Dopoldan se je vršila v Celju sv. maša, katero je daroval preč. g. opat Peter Jurak. Pevski zbor gasilnega društva Babno je pod spretnim vodstvom gosp. Mihelčiča pel pri sv. maši. Po maši se je vršil obhod po mestu, nato pa odhod v Trnovlje, kjer je došle pozdravil vaški župan (gasilec) Fr. Košenina, v imenu društva pa načelnik g. Fazarinc. Obema govornikoma se je zahvalil tov. Franc Speglič, tajniški namestnik Zveze, ki je s posebnim ponosom omenil, da ga veseli, da zamore čestitati v imenu starešinstva JGZ temu šele leta 1924 ustanovljenemu društvu, ki si je v tako kratkem času nabavilo vse potrebno, da zamore nastopiti vsak čas proti elementarnemu sovražniku. Pred razhodom so prišli z vozovi še gasilci iz Litije z zastavo. Nato se je vršil obed in bil ob 2. uri nastop v navzočnosti dveh zastav, Litija in Gaberje. Gasilci so korakali pred Gasilni dom, kjer je bila zbrana mnogoštevilna množica občinstva. Pred blagoslovitvijo so deklamirala dekleta v lepo izbranih besedah. Nato se je vršilo blagoslovljenje Gasilnega doma po preč. g. dekanu Ivanu Toman iz Vojnika, ki se je v jedrnatih besedah spominjal delovanja tega tako vnetega društva ter gasilstva vobče. Nadalje je čestital v imenu starešinstva JGZ tov. Franc Speglič k navedeni pridobitvi, omenjal zasluge, ki si jih je to društvo pridobilo in pozival navzoče, da ostanejo zvesti svojemu prostovoljno prevzetemu poklicu, da bodo ponos gasilski organizaciji, kakor tudi mili domovini. S posebno vsmo je naglašal pridnost in delavnost teh gasilcev tov. Gajšek, župni tajnik iz Litije. Tov. Fazarinc se je prav srčno zahvalil za vse prijazne besede ter vsem, ki so na kakoršenkoli način pripomogli do izvršenja stavbe in do te sijajne prireditve. Da pa je prireditve tako lepo izpadla ter je bilo vse tako vzorno pripravljeno kljub slabemu vremenu, gre zasluga pred vsem odboru, potem pa: gdč. Križanovi in gdč. Kocmurjevi iz Trnovelj, g. Antonu Potočniku iz Vojnika, kakor tudi tov. Košenini, ki je ves čas prav pridno nabiral razne prispevke. Tudi nam je dolžnost, da se zahvalimo g. Josipu Stožirju, ki je tuje goste (gasilce) tako prijazno pogostil in tako pokazal pravo smisel za gasilstvo. Naj bo izrečena še enkrat najlepša hvala vsem in vsakomur, ki se kljub deževnemu vremenu ni ustrašil napora in pripomogel na eden ali drugi način k tej sijajni prireditvi, ki ostane Trnovljanom gotovo v neizbrisnem in trajnem spominu. — Prostovoljno gasilno društvo Trnovlje pri Celju.

Vlom v krčmo. V noči od zadnje sobote na nedeljo so doslej še neodkriti uzmoviči vlomili na Grobelnem v gostilno Jožefa Kincia. Vlomilci so odnesli nekaj denarja, cigarete, alkoholne pijače in pet namiznih prtov.

Prisiljena kopei. Iz Rimskih toplic smo prejeli: Dne 8. t. m. se je zgodila pri Vrbljanškem mlinu ob cesti iz Rimskih toplic proti Jurkloštru avtomobilska nesreča, ki je pa, hvala Bogu, končala brez težjih posledic. Pri omenjenemu mlinu sta se srečala na ovinku graščinski avto in tovorni voz vsak od svoje strani. Avtomobil se je preveč izognil ter štrbunknil s potniki vred v jez. Potnikom se ni zgodilo nič drugega, kakor da so se prisiljeno skopali, avtomobil pa so tudi še tisti dan izvlekli iz vode.

Z nožem ga je zaklal. Zadnjo nedeljo smo doživeli Drameljčani tale žalosten in vse obsodbe vredni slučaj: Leta 1922 je brat Karla Dolgonoč, ki je bil kaznovan radi nekatega umora na 12 let ječe, ušel iz zaporu in se idatil po

okolici St. Jurja. Mastnak Franc iz Dramelj je to zvedel in naznanil orožništvu, da se kaznjeneč potepa po okolici, na kar ga je orožništvo vjelo in prignalo spet v zapor. Sedaj sedi v Mariboru, kjer pa svoje kazni radi bolezni ne bode preživel. Njegovega brata Karla Dolgonoč je to dejanje strašno razburilo in je bil radi tega na Mastnaka zelo hud. Iskal je vedno prilike, da pride z Mastnakom skupaj in obračunata med seboj. Obetal mu je vedno, da mu bo naznanilo, ki ga je napravil na orožništvo, drago plačal. Po dolgem času sta se končno v nedeljo, dne 2. t. m., sešla slučajno v krčmi Fr. Zdolška v Dramljah, kjer je Dolgonoč zopet začel Mastnaku groziti. Iz tega je nastal najprej prepir, v katerem je Dolgonoč najprej podrl Mastnaka na tla, ta je pa takoj nato vstal, zagrabil za nož in mu ga porinil med rebrnico pod grlom s tako močjo, da si ranjenec niti ni mogel noža iz rane izdreti. Ko pa so mu ga drugi izdrl, je padel takoj vse okrvavljen na tla in kmalu nato tudi v gostilni izdihnil.

Srezki poglavar v Mariboru levi breg nam je poslal tale uradni popravek: Ni res, da bi bil uradni popravek z dne 25. 2. 1925 neresničen, ki trdi, da odvetnik dr. Milan Gorišek tedaj ni bil član direktorija, upravnega sveta ali gerentsvta okrajne hranilnice v St. Lenartu. Res ja, da je omenjeni uradni popravek resničen in da odvetnik dr. Milan Gorišek dne 25. 2. 1925 ni bil član direktorija, upravnega sveta ali gerentstva okrajne hranilnice v St. Lenartu, ker je bil imenovan članom gerentskega sosveta okrajne hranilnice v St. Lenartu šele z razsodbo oddelka ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani z dne 27. 3. 1925, br. 1685. Srezki poglavar: dr. Ipavic.

Kdo ve, kje se nahaja fant Stanko Filipič? Morebitna poročila naj se pošljejo župnemu uradu sv. Jerneja-Loče.

Izkaz darov za Dijaško večerjo v Mariboru od dne 16. junija do danes. V živilih: g. Firbas od Sv. Marka nižje Ptuja dva vagona krompirja. V denarju: Nek dobrotnik po g. ravnatelju dr. Jerovšku 1041.25 din.; Posojilnica v G. Radgoni 500 din.; nabrano na gostiji Alojza Kolar in Ane Korošec v Polzeli 260 din.; knjigovez Koračin v Mariboru 200 din.; Krošelj Franc, župnik v Mozirju, kot kruh sv. Antona 200 din.; na biserni gostiji Franc Vizovišek v Gotovljah nabrano 165 din.; na gostiji Breznik-Pekonja, Sp. Porčič, nabrano 121.50 din.; Franc Roškar od sedmine po pok. Matiji Gomilšek, kmetu v Bišu, 100 din.; na sedmini po umrli Mariji Simonič (župnik Alt pri Sv. Andražu v Sl. gor.) 38 din.; Franc Roškar pri sedmini Marije Brumen, rojene Lubeč, Sv. Bolšenk v Slov. gor., 30 din.; bančni uradnik g. Reisman, Maribor, 15 din.; kruh sv. Antona (Sv. Benedikt v Slov. gor.) 5 din. — Vsem darovalcem se najpriskrnejšje zahvaljuje odbor Dijaške večerje v Mariboru.

Dopisi.

Črna v Mežiški dolini. (Pomembni dnevi.) Dolgo že ni svet čital o našem gorskem kraju. Zato pa danes nekaj več. V zadnjem času je doživela naša župnija pomembne zgodovinske dneve. Lansko jesen, dne 19. okt. smo blagoslovili novo razširjeno pokopališče. Vhod na pokopališče krasi lepa zidana stavba, v kateri se nahaja na eni strani prostor za oblačenje duhovnika, na drugi pa mrtvašnica; vmes med obema majhen stolpič, pod katerim se pride na pokopališče. Nad vhomom na sprednji strani je pomenljiv napis: »Naj neha se tukaj sovražstvo — prepir, kjer je našel človek zaželjeni mir.« Na gornjem kraju ob ograji stoji nova kapelica, v kateri je pokopališki križ. Ta kapelica ima pa še poseben pomen. V njej sta vzdani na znotranjih straneh spominski marmornati plošči z imeni vseh v svetovni vojni padlih Črnjanov; 69 jih je. Med ploščama pa visi lična svetilka, ki jo je podaril načelnik tukajšnjega cerkvenega stavenega odbora z napisom: »V spomin padlim junakom občine Črna v svetovni vojni 1914—1918! Daroval Janez Geršak.« Poleg tega je v tej kapelici tudi vložena pušica, s krakim zgodovinskim opisom našega pokopališča. Blagoslovil je ob veliki udeležbi vernikov omenjenega dne razširjeni del pokopališča s križno kapelico vred č. g. dekan dr. Franc Čukala ob asistenci čč. gg. Ivana Hornbočka, župnika v Mežici, Ivana Hojnika, župnika iz Koprivne, Ljud. Viternika, župnika iz Javorja, Josipa Dobravca, župnika iz Črne in Ant. Ravšla, kaplana v Črni. Na tem pokopališču pa se nahajajo tudi znameniti grobovi. Dne 28. maja 1919 je bila v Črni bitka med jugoslovanskimi četami in nemškimi volksverovci. Po enournem boju so zmagali Jugoslovani. V tej bitki so padli štirje Slovenci od ljubljanskega pešpolka, in sicer: Hostnik Leopold, štabni narednik, rojen v Mirni, Mišič Ivan, poddesetnik, rojen v Podgori pri Novem mestu. Jerina Alojzij, pešec, rojen v St. Jurju pri Kranju, in Centa Ivan, pešec, rojen v Velikih Laščah. — Vsako leto dne 28. maja obhajamo obletnico s sv. mašo v cerkvi, ob grobeh na pokopališču pa je primeren nagovor in molitve za rajne. Letos smo postavili tudi nagrobni spomenik z imeni padlih junakov. Zgoraj je napis: »V bitki v Črni dne 28. majnika 1919 padli junaki ljubljanskega pešpolka.« Spodaj pod imeni pa: »Slava za domovino padlim junakom!« Odkritje spomenika se je izvršilo ob letošnji obletnici; pri tej priliki je imel krasen in pomenljiv govor tukajšnji gospod kaplan Anton Ravšl, ki se je sam takrat kot vojak udeležil zasedbe Koroške po Jugoslovanih in je iste dni korakal skozi Črno. Poleg omenjenih Slovencev je padlo istega dne tudi pet volksverovcev Nemcev, in sicer: Wanggo Edmund, dijak iz Celovca, Perko Janez, Koprivnik, Sommer in Schwarz Kurt, dijak, drugih podatkov o Nemcih ni. Pri podružnici Sv. Helene v Podpeči pa je pokopan Ivan Vatkovič, ki je padel istega dne na Rišperku v Podpeči in ima tudi nagrobni kamen, ki so ga postavili podpeški rudarji. Ker že popisujem pokopališče, naj omenim tudi, da sta

tu pokopana dva ruska vojna ujetnika: Kulšiv Ivan iz penzinske gubernije, umrl dne 5. marca 1916, in Wolodni Nikita iz tomske gubernije v Sibiriji, umrl dne 1. maja 1917 in končno tudi italijanski vojni ujetnik Alfonso Raimondo, od kod, ni znano, umrl dne 4. novembra 1918. V tretjem delu tega dopisa hočemo opisati blagoslovitev našega novega velikega zvona. Binkoštni ponedeljek smo se peljali po novi zvon na železniško postajo Prevalje. Bilo je sedem krasno ovenčanih vozov — župnik z obema cerkvenima ključarjema in družice. Ob 12. uri smo odrinili s kolodvora; spredaj 23 kolesarjev za njimi trije vozovi družic, nato voz z župnikom in ključarjem, za tem pa na krasno ovenčanem vozu zvon, katerega so peljali štirje konji; za vozom zopet štirje vozovi družic. Pogled na cel sprevod je bil naravnost veličasten. Celo Prevalje nas je z radostjo pozdravljalo. Ko dospemo na Poljano, so nas pozdravili tamonjski podružnični zvonovi, ki so prvokrat zapeli lani na kvaterno nedeljo v adventu. Na Poljano so nam prijezdili nasproti jezdec iz Črne. Ob 2. uri popoldne se približamo Mežici. Tukaj nas je sprejela rudniška godba in med krasno donečimi pozdravnimi zvoki mežiških zvonov, ki so bili blagoslovljeni lani dne 7. septembra, smo se ustavili za oddih v Mežici. Potem nadalje proti Črni. V Žerjavu — rudniški topilnici — so nas pozdravili prvi črnski župljani, ki so postavili lep slavalok s: »Pozdravljen novi zvon!« V Mušeniku — grofovskem nadgozdarskem uradu — je bil sprejem. Tja so prišli nasproti razni uradi, šolska mladina z učiteljstvom, orožniki, finančna straža, razna društva in veličanska množica ljudstva. Pevski zbor je zapel v pozdrav dve primerni pesmi, nakar se je razvil sprevod po določenem redu proti vasi Črna. Topiči so se oglasili in iz vojne ostali mali zvon je veselo pozdravil svojega bodočega tovariša. Od Mušenika do Črne se je pomikala nepretrgana vrsta ljudstva. Tako smo došli v Črno pred župnijsko cerkev, kjer je imel domači fotograf obilo dela in je napravil razne posnetke za slike. Domači gospod župnik se kočno v izbranih besedah zahvali vsem, ki so darovali za zvon, ki ga imamo pred seboj, in se priporoča za nove nadaljnjive žrvice za srednji zvon, da bo veselje polno. Na praznik Presv. Trojice pa se je vršila glavna slavnost — blagoslovitev. Nebrojna množice se je zbrala ta dan. Blagoslovitev je izvršil č. g. dekan dr. Fr. Cukala ob asistenci vseh treh sosednjih gg. župnikov in domačih duhovnikov. Na zvonu, ki tehta 2100 kg, je podoba župnijskega patrona sv. Ožbalta, zgodovinski napis: »Začel sem peti leta svetega — tisoč devetsto dvajset petega, ko je novo mašo pel — naš Alojzij Dervodel.« Drugi napis je: »Kar vojna sila je pobrala, nazaj je volja ljudstva dala.« Glas ima krasni »H«. Boter je zvonu blagorodni gospod prof. Jurij Thurn s svojo soprogo blagorodno gospo Zofijo. Zvon je vlija livarna »Zvonoglas« v Mariboru in je ponos cele Mežiške doline. Dne 5. julija pa smo spremili pred oltar našega novomašnika, č. g. Alojza Dervodela. Po dolgih 24. letih je pozdravila naša župnija zopet novomašnika domačina. Pred 25. leti je daroval svojo prvo daritev č. g. Franc Božič, sedanjí župnik v St. Danijelu nad Prevaljami; leto potem pa č. g. Rupert Rotter, nazadnje župnik v Kotmarivasi na Koroškem, ki pa je umrl pred nekaj leti v Kortah pri Železni Kapli. Letošnjega č. g. novomašnika so spremili k prvi sv. daritvi mnogoštevilni duhovniki, med njimi č. g. dekan dr. Fr. Cukala, č. g. Anton Benetek, dekan na Zihpoljah pri Celovcu; pridigar pa je bil č. g. Fr. Šenk, župnik v St. Jakobu v Rožu (Koroška). V slavnostnih prostorih pri Matevžu so se govorile razne napitnice. Č. g. novomašniku kličemo: Na mnoga leta!

Središče. Krajevna organizacija SLS v Središču ob Dravi priredi v nedeljo, dne 16. avgusta, po rani sv. maši v Društvenem domu javen političen shod. Poročata gg. poslanca Bedjanič in Zebot. Somišljeniki, domačini kakor tudi okoličani, pridite v obilnem številu!

Bukovžlak pri Teharjih. Neskončna božja previdnost je poklicala v soboto, dne 8. t. m., po kratki in mučni bolezní g. posestnika Mihaela Jesenka v 66. letu starosti k sebi. Bil je vzoren soprog, oziroma oče, nad vse skrben in marljiv posestnik ter globokoveren. Kmetska zveza, kmetsko-delavska hranilnica in posojilnica ter Kat. prosvetno društvo pa zgrubijo z njim enega najvnetejših in najboljših sodelavcev. Obilno spremstvo domačinov in znancev iz bližnje in daljne okolice k večnemu počitku je pričala o njegovih velikih priljubljenosti med nami, kar bodi tudi njegovi nad vse čislani rodbini v tolažbo. Vsi bodemo ohranili našega Mihaela Jesenka vedno v blagem spominu!

Sv. Krištof pri Laškem. Dne 23. avgusta imamo spet občinske volitve, ker je bil prejšnji občinski odbor na željo demokratskega razpuščen. Volišč bo kot dosedaj troje. SLS ima na vsakem volišču posebno skrinjico: pri Sv. Štefanu drugo, pri Sv. Jederti tretjo, pri Sv. Krištofu četrto. Ostali skrinjici sta orjunsko-demokratski. Vsi pristaji slovenske in občinske avtonomije bodo kot en moč volili s Slovensko ljudsko stranko, da kmetske in delavske sovražnike vržejo iz občinske hiše. Gerenta, ki je na dopustu, zastopa zdaj demokrat Cencelj.

Sv. Krištof. Tukajšnji demokrati so povsod v javnosti trosili vesti, da so naši bivši odborniki SLS v občini pustili ogromne dolgove. Prosili so celo višje oblasti za dovoljenje, povišati obč. doklade, kar se jim pa ni posrečilo. Sedaj pa, ko se bližajo občinske volitve, imajo naenkrat občinskega denarja obilo, ter popravljajo ceste, seveda največ v agitacijske namene. Če je prejšnji odbor res pustil dolgove, kje ste pa denar sedaj našli? Ko so se prejšnji odborniki SLS trudili spraviti višjo postavko za ceste v proračun, ste bili »proti«, sedaj, ko ste zavratno prišli do občinskega denarja, pa hočete z njim ljudem peska v oči natrositi. Toda varate se, dan obratuna se bliža in potem bodele da jati odgovoriti na to oči.

Sv. Krištof nad Laškem. Tukajšnji gerentski svet je v svoji seji dne 13. maja sklenil, povišati občinske doklade od 80 na 150% ter je na podlagi tega sklepa gerent zaprosil pri višji oblasti za dovoljenje poviška. Za ta sejni zapisnik je bilo precej zanimanja ter smo občani v velikem številu tudi protestirali proti povišanju.

Sladka gora. (Naše gospodarske potrebe.) Potrebna je nam cesta od Sladke gore do ceste od Loč na Ponikvo, oziroma od Poljčan na Ponikvo. Tu so že svoj čas mislili graditi železnično progo, ki danes pelje od Grobelnega preko Šmerja na Slatino in Rogatec. Bila bi tudi bolj naravna in združena z manjšimi težkočami. Pa merodajni činitelji so se ozirali na druge, seveda tudi vpoštevanja vredne razloge in zgradili so jo tam, mi pa si moramo prizadevati, da dobimo vsaj cesto. Saj je vsakemu jasno, kakla dobrota je za kraj dobra cesta. Zemlja in hiše ob cesti imajo večjo vrednost, duševno obziranje se nehote poveča, blagostanje zraste, ljudje in živina trpijo manj, blago se lažje izvaža in dovaža itd. Vedimo pa, da nam ceste ne bodo začeli graditi naši državniki. Zato mora iti ta misel od spodaj. Sami moramo začeti in ko imamo nekaj pokazati, pa se obrniti na taka mesta za nadaljno podporo, ki so po ustavi postavljena v državi zato. Vedimo pa tudi, da cesta ne zraste čez noč, kakor gobe zrastejo trumoma čez noč, ampak je treba tu vstrajati, dasiravno ta cesta ne bo dolga. Druga gospodarska potreba, ki je s potrebo ceste v zvezi, je železniška postaja med Poljčanami in Ponikvo. Ta proga je dolga 16 km. Oblast je sicer že uvidela potrebo te postaje in dovolila postajališče pri Lipoglavu, pa pod takimi pogoji, da jih pri naših gospodarskih razmerah ne moremo sprejeti. Zato moramo na vseh shodih, ki se vršijo v našem kraju, staviti resolucije, da se naj postajališče zgradi pod ugodnejšimi pogoji. Župani pa, katerih občine so za postajo zainteresirane, se prosijo, da naj to zahtevajo od državnega poslanca. Od tukaj se izvaža velika množina dobrega vina, lesa, živine itd., in čeravno sedaj tu skrajna ne bo blagovna postaja, vendar pa bodo prišli trgovci po kratki cesti v večjem številu sem, kakor pa tako daleč po ovinku. Te vrstice so pisane, da prejšnja javno mnenje nas vse, ki imamo korist od teh podjetij, pa tudi one, katerim je dolžnost skrbeti za občni blagor. — Občan.

Pištanj. V »Kmetskem listu« z dne 22. julija t. l. si je neki dobro znani, samostojni zagar privoščil tudi mojo malenkost. 1000 dinarjev dobiš, kakor hitro boš dokazal, da sem pri ogledovanju farovskega marofa kot bivši cerkveni ključar, le enkrat dobil v kuhinji tečen zajuterk. Ako pa tega ne dokažeš, te javno imenujem podlega lažnjivca! Zekaj se skrivaš pod izmišljenim imenom, ako si resnicoljuben, na plan s pravim imenom! Kar se pa v istem dopisu zadnjega stavka tiče, ti pa odkrito povem, ako me je kdo česa prosil, sem mu pomagal, ako sem le mogel, ne oziraje se na politično pripadnost. Vrnil sem pa dolg z obrestmi sam, brez rubeža. Valentin Riba — morda Smola — pa se Ti primi za nos. — Anton Lakošek.

Gospodarske vesti.

Ne pozabite, da se vršijo dne 15. in 16. t. m. v Ljutomeru velike kasačke dirke, razstava konj itd. Zanimanje za te prireditve je vsestransko in pričakovati je, da se jih udeležijo številni gostje in vseh krajev, osobito iz Slovenije. Železniške zveze so ugodne, vozila na dirkališče na razpolago; okrepljena bodo pripravljena, tako da bodo preskrbljeno za vse. Zato dne 15. in 16. vse v Ljutomer! — Posebno opozarjamo na to, da odhaja dne 16. 8. poseben vlak proti Gornji Radgoni iz Ljutomeru ob 21.50 uri. Poseben vlak proti Mariboru odhaja iz Ljutomeru ob 21.05 ter prihaja v Ormož ob 22.05, kjer ima zvezo proti Čakovcu. V Pragersko prihaja ta vlak ob 23.28, kjer ima zvezo proti Zagrebu in Ljubljani ter dospe končno v Maribor ob 0.35.

Čebelarški shod pri Sv. Marjeti nize Puja se vrši dne 15. t. m. ob dveh popoldne pri čebelnjaku g. Jurija Valenka v Čunkovcih, ne pa dne 16. t. m., kakor je objavljeno v »Čebelarju«. Ta sprememba je namreč zaradi občnega zbora Čebelarškega društva za Slovenijo, ki se vrši dne 16. t. m.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva Ljutomer priredi na Vnebovzetje, t. j. dne 15. t. m., po rani sv. maši ob pol osmih v drevnici narodne šole tečaj za jezensko cepljenje (okuliranje). Vabijo se vsi člani in prijatelji sadjereje, posestniki in mladina!

Mariborski trg dne 8. avgusta 1925. Čeravno vročina že močno pritiska, je vseeno prišlo 10 slaninarjev na trg, kjer so prodajali svinjino po 20 do 25 din., slanino po 25 din., na debelo pa po 21 din., in drob po 15 do 20 din. 1 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 10 do 15 din., teletino po 12.50 do 17.50 din., svinjino po 20 do 25 din., klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 30 do 40 din., svinjska pljuča po 15 din. in drob po 7 do 15 din. 1 kg. — Perutnina in druge domače živali: Teh je bilo čez 1000 komadov in so se prodajali piščanci po 12 do 25 din., večji po 25 do 75 din. par, kokoši po 25 do 60 din., goske, race in purani mladi in stari po 30 do 120 din. komad, domači zajčki po 8 do 40 din., kozlički po 40 do 100 din., ovce po 125 din., kanarčki samci 100 din., samice 30 do 40 din., grlice 35 din. komad. — Krumpir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice: Tega vsega je bilo okoli 100 vozov. Krumpir se je prodajal po 4.50 do 6 din. mernik (7½ kg), oziroma po 1.50 do 2.50 kg., česen po 4 do 5 din., čebula po 1.50 do 4 din. venec, solata po 2 do 3 din. kg, glavata po 0.50 do 1.50 din., ohrovt in ohrovtna repa 1 do 1.50 din., zeljnate glave 1.50 do 4 din., karfiol po 2 do 10 din. komad, stročji fižol (pasulji) 4 do 6 din. kg, kumarce 0.25 do 1.50 din. komad, grah luščen 6 do 7 din. liter, jajca 1 do 1.25 din. komad, trapistovski sir 25 din. kg, mleko 2.50 do 3 din.

maslino olje 22 do 25 din., bučno olje 16 do 18 din. kg, maslo 40 din., kuhano maslo 54 din. kg, jabolka in hruške 3 do 7 din., češplje 3 do 5 din., ringloti 2 do 4 din., breskve 25 do 25 din., marelice 16 do 18 din., smokve 15 din., grozdje 18 din. kg, balancane 2 do 4 din., buče 2 do 5 din., melone 5 do 15 din. komad, jagode 12 do 14 din., borovnice 2 do 2.50 din., maline 8 do 10 din. liter. Cvetlice 0.50 do 7 din., cvetlice v loncih 10 do 62.50 din. komad. — Lončena in lesena roba 0.50 do 150 din. komad, lesene grablje 20 do 25 din., brezove metle 2 do 5 din., sodčki 75 do 125 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 5. t. m., sta bila radi deževnega vremena samo 2 voza na trgu, v soboto pa so kmetje pripeljali 8 vozov sena in 10 vozov slame na trg. Cene so bile za seno 45 do 75 din., za slamo pa 25 do 37.50 din. za 100 kg, oziroma 2 din. za snop. Seno in slamo kupuje sedaj večji del vojaštvo.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 11. avgusta 1925. Prignalo se je 25 konj, 21 bikov, 224 volov, 379 krav in 15 telet, skupaj 664 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 9 do 9.50 din., poldebili voli 7 do 7.75 din., plemenski voli 5.50 do 6 din., bikji za klanje 6.25 do 7.75, klavne krave debele 6 do 6.75 din., plemenske krave 4.50 do 6 din., krave za klobasarje 3 do 4 din., molzne krave 5.75 do 7 din., breje krave 5.75 do 7 din., mlada živina 7.25 do 8 din., teleta 11.25 din. Prodalo se je 420 glav, od teh za izvoz 192 v Avstrijo, 30 v Italijo.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. 8. 1925 se je pripeljalo 230 svinj in 1 ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 85 do 120 din., 7 do 9 tednov stari 150 do 220 din., 3 do 4 mesece 250 do 300 din., 5 do 7 mesecev 350 do 450 din., 8 do 10 mesecev 600 do 720 din., 1 leto 750 do 850 din., 1 kg žive teže 12 do 14.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17.50 din. Prodalo se je 131 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 10—19 D. Telečje meso 12.50—19. Svinjsko meso sveže 15—25.

Jabolka vseh vrst in množin kupi Franjo Rudl, sadni izvoz, Pesnica pri Mariboru.

ZITNI TRG.

Šetev je sedaj že povsod končana; na podih pojejo zdaj cepiči in mlatilnice in drobijo iz klasja zlata pšenična zrna. Z letošnjo žetvijo smo v Sloveniji in sploh v celi državi lahko popolnoma zadovoljni. Pšenica, ječmen in rž so obrodile povsod dobro, obeta se nam pa še naravnost izvrsten pridelek koruze. Dasiravno je slabo vreme zlasti med žetvijo nagajalo, se je pospravilo žito v shrambe brez večjih nezd. Edino v krajih, katere je obiskala toča in nevihta, je bila žetev žalostna. In takih krajev je letos v Sloveniji mnogo, kajti malokatero leto so nam poročali o tako številnih in hudih nevihtah s točo, kot je letos obiskala naše kraje. A naši ljudje ne čupajo, če tudi jih je toča hudo oškodovala. Z požrtvovalnostjo sosedov in dobrih ljudi tudi oni ne bodo stradali. Saj se nam obeta še dobra letina ostalih poljskih pridelkov, katerim vremenske nezdode niso toliko škodovala.

Zita smo v Sloveniji toliko pridelali, da ga ne bo treba kupovati in uravati iz Banata že v prvih zimskih mesecih, kakor lansko leto. Žito, zlasti pšenica, je skoro v vseh krajih prvovrstna. Izborna žetev je bila tudi v Slavoniji, nekoliko slabša pa v Banatu. Žito v teh krajih je letos slabše kakovosti, kot je bilo lani ter tehta pri hektolitr po povprečno za 1 kg manj, nego lansko leto. V Banatu in Slavoniji je za časa žetve in mlatve deževalo in radi tega novomlačeno žito še ni sposobno za trgovino, ker je preveč vlažno.

Iz ostalih evropskih držav prihajajo poročila o enako ugodni žetvi, kakor pri nas. Madžarska in Rumunija, Nemčija, Čehoslovaška in Francija imajo letos dobro srednjo žetev, katere jih bo za nekaj časa osvobodila tujega uvoza. Izborna žetev je bila v Bolgariji in ta država bi nam na evropskem trgu lahko občutno konkurirala, če ji ne bi žalostne notranje razmere ovirale zunanjo trgovino in izvoz. Iz Rusije prihajajo poročila o naravnost rekordni žetvi, toda te vesti so najbrž pretrane, ker se ruska pšenica še na nobenem trgu ne ponuja. Najbrže si je hotela Rusija z vestmi o dobri žetvi pridobiti v inozemstvu večji kredit.

Položaj na našem žitnem tržišču je še nejasen. Stalne cene še niso ugotovljene in to trgovino silno ovira. Vsled skakajočih cen odbijamo inozemske kupce in tudi domačim kupcem je nakup onemogočen. Menjanje cen povzroča večinoma naraščanje in spreminjanje dinarske vrednosti. Če dinar narašča, se bojijo kupci nakupovati, če pa pada, pa postanejo prodajalci dražji in do kupčije spet ne pride. Skrajni čas bi že bil, da se dinar stabilizira na gotovi višini; finančni minister je to že mnogokrat napovedal, toda njegove napovedi se niso uresničile.

Velika ovira za našo izvozno trgovino so slabe trgovske pogodbe, katere smo sklenili z državami, ki so kupovale dosedaj pri nas žito in moko. Te države so se zaščitile z visoko uvozno carino ter tako onemogočile naš izvoz pri desedanjih cenah. Naši pridelovalci pa bodo zopet težko cene znižali, ker se jim potem prodaja ne splača in ne pokrije pridelovalnih stroškov. Stroji in kmetijske potreščine, zlasti umetna gnojila, so se vsled visoke carine, katero predvideva nova tarifa, tako podražili, da mora naš kmet žito, svoj edini pridelek, katerega se lahko proda, podražiti, če noče celo leto težko delati v svojo izgrubo. Saj truda, katerega je imel z delom na svojih poljih, mu ni mogoče poplačati, pa naj svoje pridelke še tako podraži. V naši žitni trgovini je položaj zdaj sledeč:

Pšenica izkazuje zelo slab promet, ker je še premalo suha za prevoz. Tako n. pr. so morali v Banatu izločiti iz slepov par sto vagonov pšenice, katere je bila prodana na Čehoslovaško ter je bila že na poti na Donavi. Prodalo se je v Vojvodini po 2.65 do 2.80 din. za 1 kg.